

Așteptări cu privire la evoluția economiei

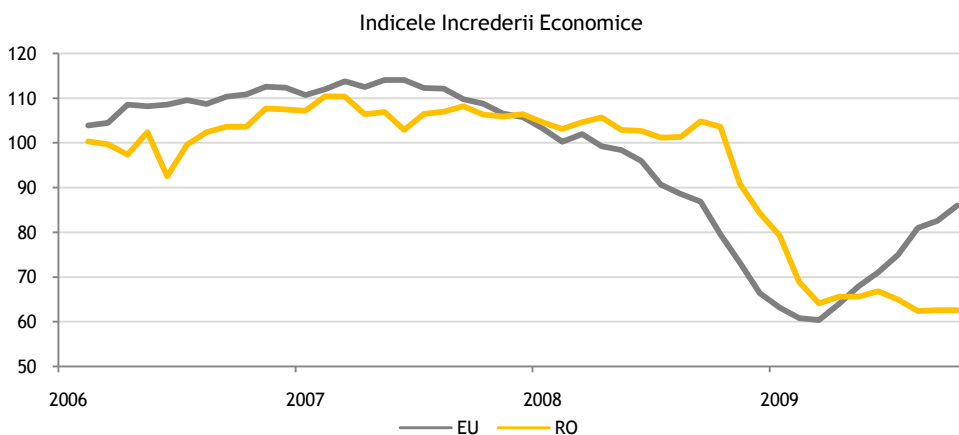
2 Noiembrie 2009

■ Revenirea încrederii continuă la nivelul Uniunii Europene

Managerii din Uniunea Europeană continuă să fie optimiști, octombrie fiind cea de-a șaptea lună consecutivă de creștere pentru indicatorul încrederii economice. În ultima lună acesta a ajuns la nivelul de 86, cea mai ridicată valoare din septembrie 2008. S-au înregistrat evoluții pozitive în nivelul încrederii consumatorilor, a managerilor din industrie și a celor din construcții. Serviciile sunt la un nivel stabil față de luna precedentă, dar este îngrijorător că managerii din comerț sunt pesimiști la începutul sezonului de sărbători care în general este o perioadă de activitate comercială crescută.

■ Evoluțiile locale rămân stabile

Managerii români sunt mai puțin optimiști decât cei europeni, indicele încrederii economice fiind la același nivel ca și în luna precedentă. Singurul sector unde se observă evoluții pozitive este cel industrial. Managerii din servicii și construcții sunt ceva mai pesimiști decât luna trecută, fiind observată o scădere semnificativă a încrederii managerilor din comerț. În ultima lună principalul motiv pentru evoluția negativă din România a fost pesimismul consumatorilor, dar de această dată asistăm la o stabilizare.

Total IIE*	Oct-09	Sep-09	Aug-09	Jul-09	Jun-09	May-09	Apr-09	Mar-09
UE	86	82.6	81	75	71.1	67.9	64	60.4
Romania	62.6	62.6	62.4	65	66.8	65.6	65.6	64.1

NOTA: Datele din următoarele pagini sunt rezultatul sondajelor de opinie ale Direcției Generale pentru Afaceri Financiare și Economice ale Comisiei Europene. Informațiile sunt prezentate la finalul fiecărei luni și sunt ajustate pentru sezonabilitate și armonizate pentru a face posibilă comparația dintre țările Uniunii Europene. Această pagină prezintă indicatorul global al încrederii în economie urmând ca în următoarele pagini să urmărim în detaliu atitudinea în legătură cu perspectivele economice pentru următoarea perioadă a managerilor din industrie, servicii, comerț și construcții precum și cea a consumatorilor. În această analiză vom examina așteptările în România și în Europa, nivelul european folosit pentru comparație fiind cel al întregii Uniuni și nu doar cel al Zonei Euro.

* IIE = Indicele Încrederii Economice se calculează ca medie ponderată a încrederii din industrie (cu pondere de 40%), servicii (30%), retail (5%) și construcții (5%) precum și încrederea consumatorilor (20%); nivelul de 100 este o medie mobilă a indicatorului în perioada 1999-2008.

Ioan Burzo

Analist investiții

ioan.burzo@btrl.ro

Toate rapoartele de analiză publicate de BT Asset Management pot fi accesate pe site-ul nostru

www.btam.ro

Evoluții lunare	Uniunea Europeană	Romania
Industrie	Pozitiv	Pozitiv
Servicii	Stabil	Negativ
Consumatori	Pozitiv	Stabil
Comerț	Negativ	Negativ
Construcții	Pozitiv	Negativ
Total IIE*	Pozitiv	Stabil

■ Încrederea economică își continuă evoluția divergentă în România față de restul Uniunii Europene

Link-uri către secțiuni:

- Industrie
- Servicii
- Consumatori
- Retail
- Construcții

Sursa: Comisia Europeană, Departament Analiză BT Asset Management

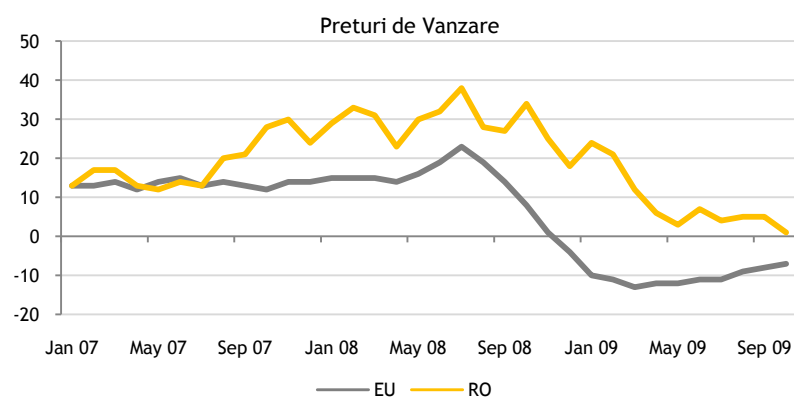
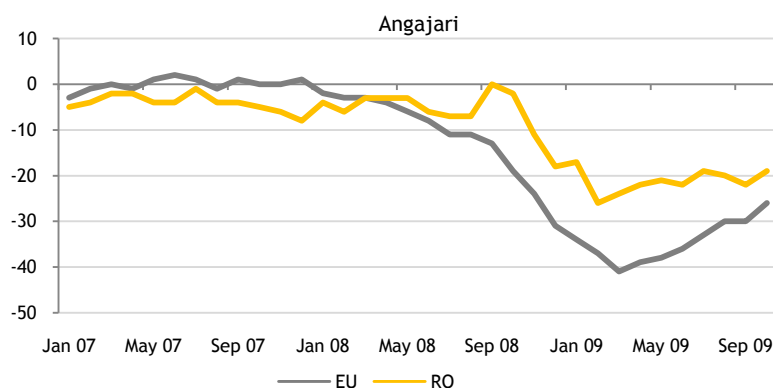
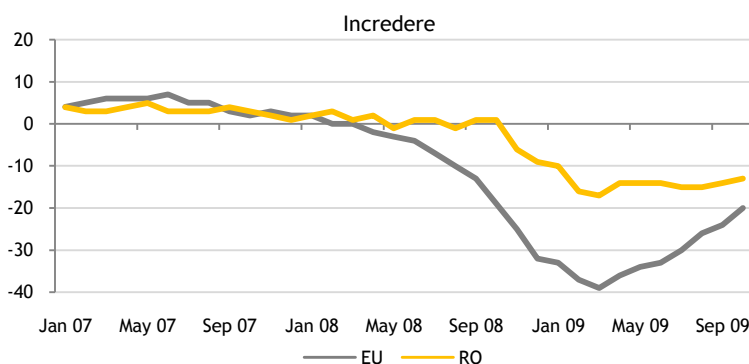
Disclaimer: Acest raport este publicat de BT Asset Management SA în exclusivitate cu scopul informării clienților actuali sau a clienților potențiali. Informațiile și opiniile de mai sus nu reprezintă un sfat investițional sau o recomandare de cumpărare/vânzare a unui instrument financiar, inclusiv acțiuni, valute sau unități de fond. O investiție în fondurile deschise de investiții reprezintă atât un potențial pentru câștig dar și riscuri de scădere. Randamentele trecute nu reprezintă o garanție a performanțelor viitoare.

■ Industrie

Increderea managerilor din industrie din Uniunea Europeana continua sa creasca, de data aceasta pentru cea de-a opta luna consecutiva. Managerii europeni sunt mai optimisti atat in ceea ce priveste angajarile cat si in ceea ce priveste preturile. Avand in vedere performantele bune ale industriei europene in trimestrul doi, multi investitori considera ca industria va fi unul din motoarele revenirii si in urmatoarea perioada.

Si in plan local managerii sunt ceva mai optimisti, continuand trendul de stabilizare inceput in aprilie. Dupa o luna in care asteptarile referitoare la angajari scadeau, in octombrie acestea au fost in crestere. Managerii romani din industrie anticipeaza o revenirea a industriei, dar la preturi mai mici ale produselor decat pana acum. Avand in vedere ca datele sunt prezentate de Comisia Europeana intr-un format care permite comparatia, trebuie sa adaugam ca, desi revenirea asteptarilor este mai lenta in Romania decat in restul UE, soldul conjunktural de la noi este mai mare ceea ce arata ca in general managerii locali sunt mai optimisti decat cei din UE.

Industrie	Oct-09	Sep-09	Aug-09	Jul-09	Jun-09	May-09	Apr-09	Mar-09
UE	-20	-24	-26	-30	-33	-34	-36	-39
RO	-13	-14	-15	-15	-14	-14	-14	-17

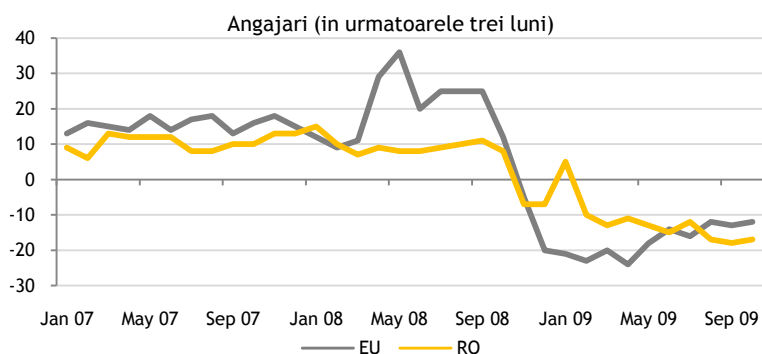
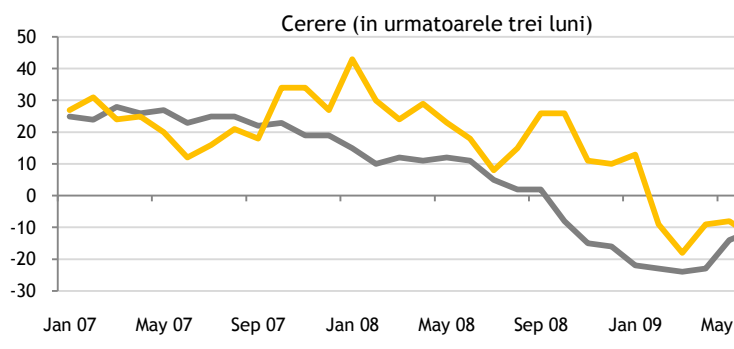
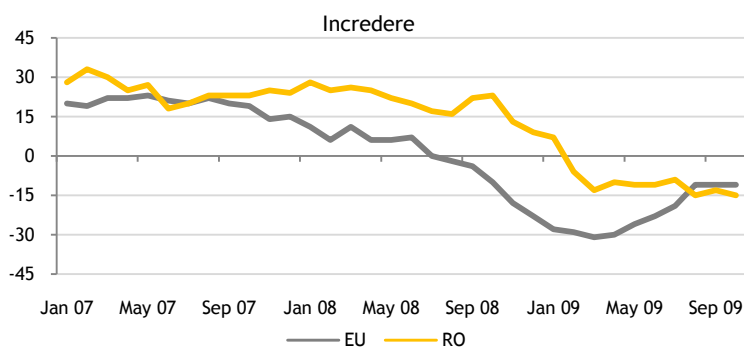

■ Servicii

În ceea ce privește serviciile, indicatorul de încredere al managerilor se menține constant pentru a treia luna consecutivă, după revenirea din iulie. Este încurajator că managerii europeni sunt mai optimiști în ceea ce privește cererea din următoarele trei luni, dar situația angajărilor rămâne precară. Rămâne de văzut dacă creșterea cererii anticipată pentru lunile următoare se va reflecta și într-o creștere a încrederii.

În România încrederea managerilor se menține la nivelurile scăzute întâlnite la începutul acestui an, chiar dacă în vară situația pare să se îmbunătățească. Cererea pentru servicii este la nivelul de -14 atins luna trecută, în continuare sub nivelul de -8 atins în luna mai. În ceea ce privește intențiile de angajare managerii sunt ceva mai optimiști decât în luna precedentă dar este vorba de o variație mică.

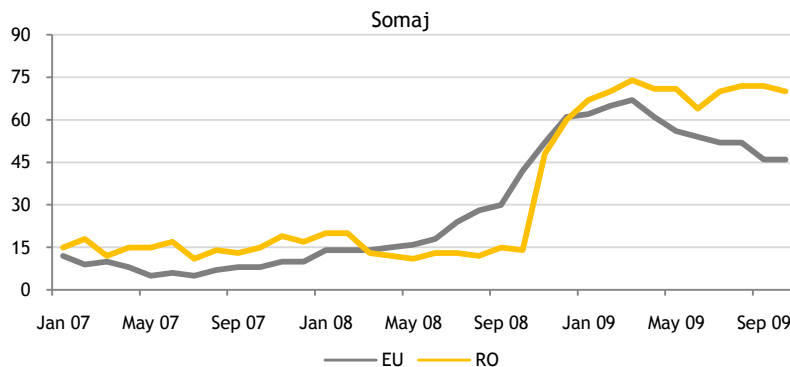
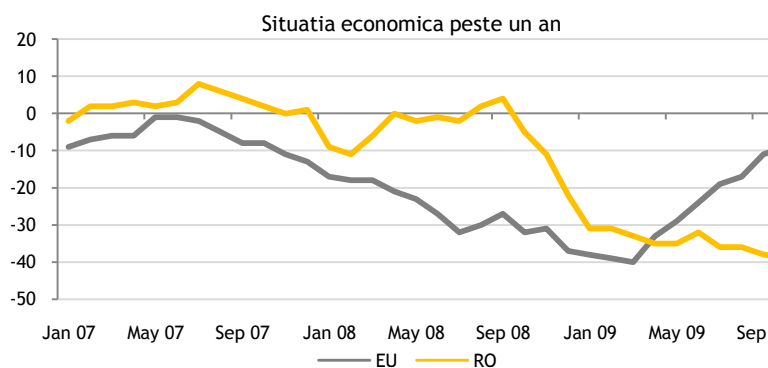
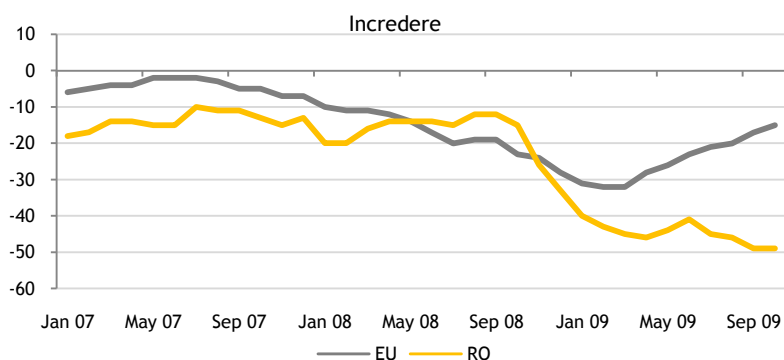
Servicii	Oct-09	Sep-09	Aug-09	Jul-09	Jun-09	May-09	Apr-09	Mar-09
UE	-11	-11	-11	-19	-23	-26	-30	-31
RO	-15	-13	-15	-9	-11	-11	-10	-13

■ Consumatori

Indicatorul care masoara increderea consumatorilor in evolutia economica continua sa aiba o evolutie divergenta in Romania fata de restul Uniunii Europene. Daca in celelalte domenii ale analizei putem vorbi de convergenta, sau cel putin de trenduri similare, nivelul increderii consumatorilor romani este in scadere chiar daca continua sa creasca in UE. Este vorba de cea mai mare discrepanta din aceasta analiza, si una care continua sa creasca de la o luna la alta. O posibila explicatie ar putea fi faptul ca datele din UE aratau o scadere gradata a increderii inca din primavara lui 2007, in timp ce la noi acest indicator a avut o evolutie volatila, dar cu cresteri pana la finalul lui 2008. Aparitia crizei economice ca subiect principal in media si in sfera politica in septembrie 2008 a determinat un trend descendent puternic. In vara am asistat la o revenire, dar aceasta pare sa fi fost de scurta durata, iar somajul si franarea brusca a activitatii din mai multe domenii au determinat o continuare a pesimismului. Asteptarile referitoare la evolutia economica de peste un an releva un trend similar, dar este incurajator sa notam ca romanii sunt ceva mai optimisti in ceea ce priveste piata de munca, unde nivelul indicatorului este inca peste cel din UE.

Consumatori	Oct-09	Sep-09	Aug-09	Jul-09	Jun-09	May-09	Apr-09	Mar-09
UE	-15	-17	-20	-21	-23	-26	-28	-32
RO	-49	-49	-46	-45	-41	-44	-46	-45

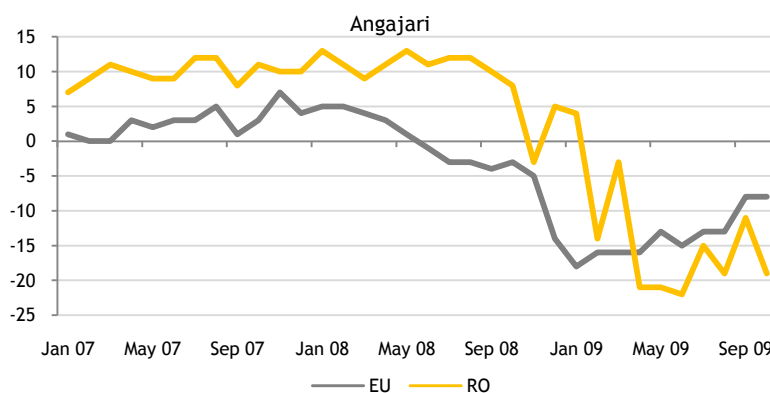
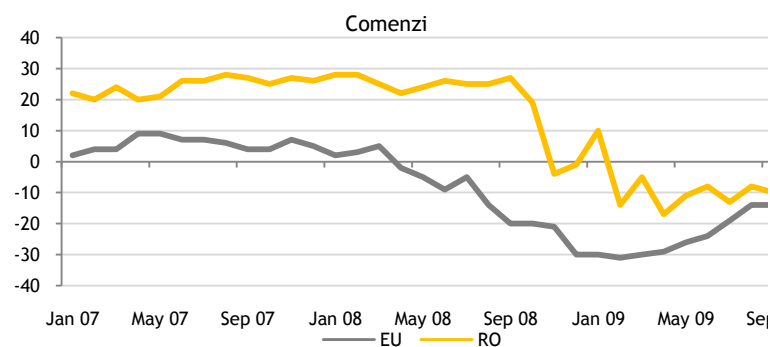
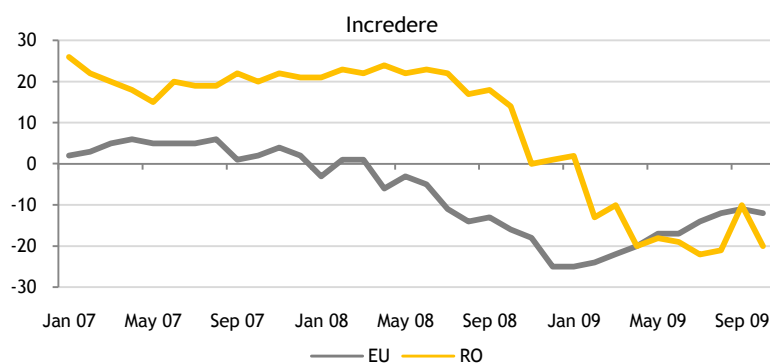

■ Comert

Așteptările managerilor europeni din comerț au scăzut ușor în octombrie dar per total evoluția din 2009 este una ascendentă, comerțul fiind și printre primele domenii care au înregistrat o revenire a așteptărilor încă de la începutul acestui an. Scăderea încrederii este întâlnită și în așteptările cu privire la comenzi, precum și în așteptările legate de angajări. Magnitudinea ei este redusă, dar momentul este unul îngrijorător având în vedere că ne apropiem de perioada de sărbători, când vânzările din comerț sunt de obicei în creștere.

Indicatorul care măsoară așteptările managerilor din comerț în România este în scădere accelerată în ultima lună, scăderi de magnitudine similară (10 puncte) fiind înregistrate doar în primăvara acestui an, și în noiembrie 2008. Este posibil ca managerii să anticipeze un sezon mai slab în retail în acest an, așa cum au făcut-o și în 2008, motivat de incertitudinea politică precum și de evoluția cursului de schimb și a somajului.

Comert	Oct-09	Sep-09	Aug-09	Jul-09	Jun-09	May-09	Apr-09	Mar-09
UE	-12	-11	-12	-14	-17	-17	-20	-22
RO	-20	-10	-21	-22	-19	-18	-20	-10

■ Constructii

În Uniunea Europeană sectorul construcțiilor a fost printre cele mai afectate de încetinirea economică, fapt evidențiat prin scăderea accelerată a încrederii în economie începând din toamna lui 2007. De asemenea, revenirea încrederii din acest domeniu a fost mai lentă decât în altele. Trendul actual este unul ascendent, dar lent. În UE comenzile sunt constante iar prețurile sunt în ușoară creștere.

În ceea ce privește România, nivelul încrederii managerilor se situează în jurul nivelului de -41 începând din iunie, cu ușoară volatilitate lunară. Managerii din sectorul local al construcțiilor sunt pesimiști atât în ceea ce privește comenzile cât și în ceea ce privește prețurile.

Constructii	Oct-09	Sep-09	Aug-09	Jul-09	Jun-09	May-09	Apr-09	Mar-09
UE	-34	-35	-36	-37	-37	-39	-38	-38
RO	-41	-40	-42	-42	-41	-39	-36	-32

